

Specjalne potrzeby edukacyjne II - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Specjalne potrzeby edukacyjne II
Kod przedmiotu	05.6-WP-PSSM-SPE2
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Tomasz Fetzki

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę
Konwersatorium	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest:

- zapoznanie z podstawowymi problemami współczesnej pedagogiki specjalnej (zwłaszcza pedagogiki leczniczo-terapeutycznej),
- zapoznanie systemami kształcenia dzieci/uczników ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z niepełnosprawności intelektualnej, spektrum zaburzeń autystycznych, inteligencji niższej niż przeciętna, specyficznych trudności w uczeniu się i niepowodzeń edukacyjnych uwarunkowanych innymi czynnikami, sytuacji kryzysowych w życiu dziecka i jego rodziny,
- zapoznanie z zasadami wyrównywania szans edukacyjnych i specyfiką pracy opiekuńczo-wychowawczej oraz terapeutycznej w odniesieniu do tych dzieci/uczników,
- ukształtowanie umiejętności identyfikowania i interpretowania (także krytyki) zjawisk i systemów wsparcia dzieci/uczników ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z wymienionych przyczyn w kontekście powiązań z subdyscyplinami pedagogiki specjalnej, dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych, medycznych i nauk o zdrowiu,
- ukształtowanie umiejętności projektowania procesu wsparcia rodziny z dzieckiem/ucniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (zwłaszcza wyżej wymienionymi dziećmi/uczniami),
- uświadomienie na potrzebę organizowania kształcenia dzieci/uczników ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z wymienionych przyczyn oraz na przestrzeganie zasad etyki w pracy z dziećmi/uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę z zakresu dysfunkcji rozwojowych oraz edukacji włączającej i specjalnych potrzeb edukacyjnych, zdobytą na przedmiotach: "Psychologia rozwoju człowieka", "Wprowadzenie do dydaktyki specjalnej", "Pedagogika integracyjna i włączająca" oraz "Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej".

Zakres tematyczny

Tematyka wykładów:

- Prawo oświatowe i kierunki badań nad inkluzją i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - aktualne dokumenty prawne i osiągnięcia naukowe w Polsce i na świecie.
- Osoba z niepełnosprawnością intelektualną - definicje, charakterystyka, klasyfikacje.
- Osoba ze spektrum autyzmu - definicje, charakterystyka, klasyfikacje.
- Osoba z inteligencją niższą niż przeciętna - definicje, charakterystyka.
- Specyficzne trudności w uczeniu się oraz niepowodzenia edukacyjne uwarunkowane innymi czynnikami - definicje, charakterystyka, klasyfikacje.
- Sytuacje kryzysowe w życiu dziecka i jego rodziny, zaburzające jego rozwój - definicje, charakterystyka, klasyfikacje.

Tematyka konwersatorium:

- Psychospołeczne funkcjonowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną – sfera orientacyjno-poznawcza, emocjonalno-motywacyjna i funkcjonowanie społeczne. Dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w systemie opieki, rehabilitacji (medycznej, psychologicznej, społecznej, zawodowej) oraz edukacji (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych). Zasady, metody, formy opieki, wychowania, rehabilitacji, terapii i edukacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną. Projektowanie procesu wspierania dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną oraz ich rodzin.
- Psychospołeczne funkcjonowanie dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu (autyzm wczesnodziecięcy, zespół Aspergera, różne postacie autyzmu atypowego) - sfera orientacyjno-poznawcza, emocjonalno-motywacyjna, kompetencje komunikacyjne i funkcjonowanie społeczne. Dzieci i młodzież ze spektrum autyzmu w systemie

- opieki, rehabilitacji (medycznej, psychologicznej, społecznej, zawodowej) oraz edukacji (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych). Zasady, metody, formy opieki, wychowania, rehabilitacji, terapii i edukacji dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu. Projektowanie procesu wspierania dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu oraz ich rodzin.
- Psychospołeczne funkcjonowanie dzieci i młodzieży z inteligencją niższą niż przeciętna - sfera orientacyjno-poznawcza, emocjonalno-motywacyjna i funkcjonowanie społeczne. Dzieci i młodzież z inteligencją niższą niż przeciętna w systemie opieki, rehabilitacji (medycznej, psychologicznej, społecznej, zawodowej) oraz edukacji (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych). Zasady, metody, formy opieki, wychowania, rehabilitacji, terapii i edukacji dzieci i młodzieży z inteligencją niższą niż przeciętna. Projektowanie procesu wspierania dzieci i młodzieży z inteligencją niższą niż przeciętna oraz ich rodzin.
- Psychospołeczne funkcjonowanie dzieci i młodzieży z trudnościami w uczeniu się (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, dyskalkulia, zespół Tourette'a, trudności niespecyficzne) - omówienie specyfiki zaburzeń poszczególnych sfer funkcjonowania. Dzieci i młodzież z trudnościami w uczeniu się w systemie rehabilitacji (medycznej, psychologicznej, społecznej, zawodowej) oraz edukacji (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych). Zasady, metody, formy opieki, wychowania, rehabilitacji, terapii i edukacji dzieci i młodzieży z trudnościami w uczeniu się. Projektowanie procesu wspierania dzieci i młodzieży z trudnościami w uczeniu się oraz ich rodzin.
- Psychospołeczne funkcjonowanie dzieci w sytuacjach kryzysowych - omówienie specyfiki zakłóceń poszczególnych obszarów funkcjonowania indywidualnego i rodzinnego. Dzieci i młodzież w sytuacjach kryzysowych w systemie wsparcia (społecznego i psychologicznego) oraz edukacji (uwarunkowania wyrównywania szans edukacyjnych). Zasady, metody, formy opieki, wychowania, terapii i edukacji dzieci i młodzieży z trudnościami w uczeniu się. Projektowanie procesu wspierania dzieci i młodzieży w sytuacjach kryzysowych oraz ich rodzin.

Metody kształcenia

- wykłady: wykład konwencjonalny, wykład konwersatoryjny.
- konwersatorium: praca z książką, praca w grupach, klasyczna metoda problemowa, pokaz, dyskusja, metody aktywizujące, projekt.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
C.3.K1. Student wykazuje gotowość do organizowania kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zgodnie z przepisami prawa.	PS_K-02	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	- Wykład - Konwersatorium
C.3.W1. Student zna i charakteryzuje podstawowe problemy pedagogiki specjalnej jako nauki interdyscyplinarnej: pojęcia, cele, zadania, zasady i zakres, historyczny kontekst opieki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością i niedostosowanych społecznie w ujęciu historycznym; współczesne tendencje w pedagogice specjalnej; wspólne i swoiste problemy osób z różnymi niepełnosprawnościami (od mikrodeficytów centralnego układu nerwowego po całościowe zaburzenia w rozwoju), niedostosowanych społecznie lub uzdolnionych; skalę i dynamikę zjawiska niepełnosprawności w Polsce i na świecie; systemy kształcenia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Polsce i innych państwach; zasady wyrównywania szans edukacyjnych; system kształcenia pedagogów specjalnych.	PS_W-04 PS_W-12	aktywność w trakcie zajęć	- Wykład - Konwersatorium
C.3.U6. Student projektuje proces wspierania rodziny z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_U-07 PS_U-11	przygotowanie projektu	- Wykład - Konwersatorium
C.3.W2. Student zna i opisuje zakresy pedagogiki specjalnej: surdopedagogikę, tyflopedagogikę, edukację i rehabilitację osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogikę resocjalizacyjną, pedagogikę korekcyjną (terapię pedagogiczną), pedagogikę leczniczo-terapeutyczną.	PS_W-04 PS_W-12	kolokwium	- Wykład - Konwersatorium
C.3.U1. Student identyfikuje oraz interpretuje złożone zjawiska i systemy wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki specjalnej i dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych, medycznych i nauk o zdrowiu.	PS_U-07 PS_U-11	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	- Wykład - Konwersatorium
C.3.U2. Student dokonuje krytycznej analizy systemów wsparcia dzieci i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wykorzystując wybrane aktualne ujęcia koncepcyjne.	PS_U-07 PS_U-11	przygotowanie projektu	- Wykład - Konwersatorium
C.3.K2. Student wykazuje gotowość do przestrzegania zasad etyki w pracy z dziećmi i uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	PS_K-02	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	- Wykład - Konwersatorium

Opis efektu	Symboleefektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
C.3.W4. Student wyjaśnia specyfikę pracy opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacyjnej, resocjalizacyjnej i socjoterapeutycznej: zasady, metody i formy opieki oraz wychowania; zasady działalności placówek rehabilitacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych z uwzględnieniem problemów związanych z ich funkcjonowaniem; zagadnienia poradnictwa edukacyjno-zawodowego, opieki zdrowotnej, edukacji zdrowotnej i seksualnej.	• PS_W-04 • PS_W-12	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne	• Wykład • Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Wykłady:

Egzamin z problematyki wykładów (90% poprawnych odpowiedzi – ocena bdb, 75% - db, 60% - dst).

Konwersatorium:

Średnia arytmetyczna ocen z:

- aktywnego udziału w zajęciach,
- pracy zaliczeniowej (projekt wsparcia dziecka w sytuacji kryzysowej i jego rodziny),
- kolokwium z problematyki ćwiczeń (90% poprawnych odpowiedzi – ocena bdb, 75% - db, 60% - dst).

Ocena końcowa:

Oceną końcową z przedmiotu jest średnia arytmetyczna ocen z wykładów i konwersatorium.

Frekwencja:

Dozwolona jest jedna nieobecność na zajęciach bez konieczności jej zaliczania. Każdą kolejną nieobecność student zobowiązany jest zaliczyć na konsultacjach (dopuszczalne jest odrobienie zajęć z inną grupą). Studenci, którzy mają przyznany IOS (udział w zajęciach 50%-60%, wywiązanie się z ustalonych indywidualnie warunków zaliczenia).

Literatura podstawowa

1. Czarnocka A., *Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu*, Warszawa 2018.
2. Inkluzja edukacyjna. *Idee, teorie, koncepcje, modele edukacji włączającej a wybrane aspekty praktyki edukacyjnej*, red. Z. Gajdzica, M. Bełza, Katowice 2016.
3. Olechowska A., *Specjalne potrzeby edukacyjne*, Warszawa 2016.
4. Plichta P., Jagoszewska I., Gładyszewska-Cybulko J., Szczupał B., Drzazga A., Cytowska B., *Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnościami. Charakterystyka, specyfika edukacji i wsparcie*, Kraków 2017.

Literatura uzupełniająca

1. Delaney M., *Special Educational Needs*, Oxford 2016.
2. *Możliwości i ograniczenia edukacji inkluzyjnej. Egzemplifikacje*, red. T. Zacharuk, L. Pytko, Siedlce 2018.
3. Naprawa R., Tanajewska A., Mach C., Szczepańska K., *Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych uczniów. Realizowanych w ramach prowadzonych zajęć edukacyjnych z podziałem na poszczególne edukacje oraz na zajęciach specjalistycznych. I etap edukacyjny*, Gdańsk 2017.
4. Tanajewska A., Naprawa R., Stawska J., *Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poradnik dla nauczyciela*, Warszawa 2014.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Tomasz Fetzki (ostatnia modyfikacja: 19-04-2022 11:41)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ